

L.dz. 242/022/2021

LIST PASTERSKI
Metropolity Przemyskiego na Wielki Post 2022

Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam.¹
Wielki Post – czas łaski i pokoju

Wołaliśmy do Pana, Boga ojców naszych. Pan usłyszał nasze wołanie, wejrzał na naszą nędzę, nasz trud i nasze uciemnienie. Wyprowadził nas Pan z Egiptu mocną ręką i wyciągniętym ramieniem wśród wielkiej grozy, znaków i cudów².

Tymi słowami autor natchniony streścił wiele trudnych, bolesnych, a niekiedy upokarzających wydarzeń w dziejach Narodu Wybranego. Izraelitom, gnębnym uciskiem Egipcjan i zmuszonym do znoszenia niesprawiedliwości społeczno-religijnej, groziła pokusa odejścia od wiary w jedyne Boga i utrata godności. Mojżesz przypominał im, że jedyną nadzieją i ratunkiem jest Pan Bóg, który *mocną ręką i wyciągniętym ramieniem* może wyzwolić ich od wszelkiego zła.

Nawet pobieżna obserwacja obecnej rzeczywistości pokazuje jasno, że wielu z nas również podlega uciemnieniu i zniewoleniu: ideologiami poniżającymi nasze człowieczeństwo i walczącymi z rodziną; odstępstwem od wiary na rzecz pustej przyziemności i zmysłowości; przeróżnymi uzależnieniami i nałogami; niezgodą rodzinną, sąsiedzką i społeczną; wreszcie grzechami, w których niekiedy długo, a może i uparcie trwamy. Ilekroć spoglądamy na Krzyż Chrystusa, czyli na przejmujący dowód miłości Boga do człowieka, jesteśmy zapraszani, aby przy pomocy Bożej łaski wyjść z tego, co stanowi naszą osobistą niewolę.

W Środę Popielcową rozpoczęliśmy Wielki Post – czas pokuty i refleksji, która ma nas skłonić do nawrócenia. Zechcemy zrzucić kajdany grzechu i spotkać się z Ukrzyżowanym Zbawicielem, który jako jedyny może przywrócić w nas wewnętrzny pokój i radość, która z kolei zawsze chce być dzielona. Stąd właśnie rodzi się chrześcijański apostolat i potrzeba, by innym ludziom nieść nadzieję, wzywać do większej wrażliwości i zgody oraz ukazywać piękno chrześcijańskiej miłości.

1. Źródła łaski i pokoju

Naród wybrany, przemierzając trudną drogę do Ziemi Obiecanej, drogę pełną doświadczeń, pokus i wątpliwości, otrzymywał wieloraką pomoc od Pana Boga. Jako chrześcijanie, zmierzający do nowej ziemi obiecanej, do niebieskiego Jeruzalem, również zmagamy się z trudnościami i pokusami, pytaniami i wątpliwościami. Święty Łukasz Ewangelista ujmuje ten stan rzeczy w obrazie pokus, które przeżywał Jezus na pustyni. Pierwsza pokusa dotyczy

¹ J 14,27.

² Pwt 26,4-10.

konsumpcji i chęci posiadania, druga – władzy i panowania nad drugim człowiekiem, trzecia zaś pychy, przejawiającej się w dokonywaniu spektakularnych cudów. Każda pokusa jest atrakcyjna i wzbudza pożądanie. Jednakże uleganie pokusom doprowadzi ostatecznie do zniewolenia, zamknie w więzieniu egoistycznych pragnień, zburzy pokój i sparaliżuje chrześcijański apostolat, ponieważ skupia człowieka wyłącznie na sobie samym. Rezultatem grzechu jest zawsze wewnętrzne rozbitcie i niepokój sumienia, nawet jeśli na zewnątrz nie brakuje sukcesów, bogactwa czy władzy nad światem.

W ciągłej walce z pokusami oraz w procesie duchowego rozwoju i trwania w dobrem potrzebujemy wsparcia. **Szczególną pomocą jest Chrystus obecny w Eucharystii.** Jak umacniająca i przemieniająca to obecność pokazał bł. ks. Bronisław Markiewicz. Przyszło mu żyć w niełatwych czasach, pełnych różnego typu niepokojów społecznych i politycznych. Sam także doświadczał – o czym niejednokrotnie wspominał – różnorodnych pokus, w tym wątpliwości w wierze, które pchały go do grzechu i beznadziei. Pomoc i ratunek odnajdywał w tajemnicy Eucharystii, której był szafarzem. Nie tylko pobożnie celebrował każdą Mszę świętą, ale przychodził również często przed Najświętszy Sakrament, zwłaszcza w trudnych dla siebie chwilach. Adorując Jezusa obecnego w Eucharystii odnajdywał wewnętrzny pokój i moc do przewycięzania życiowych wyzwań. Niestrudzenie przypominał swoim współpracownikom i siostronom oraz wychowankom o wielkości tego sakramentu. Pisał: *Patrz na krzyż, patrz na wyniszczenie Jego w Przenajświętszym Sakramencie, oto tak cię kocha, oto tak pragnie połączyć się z tobą i walczyć przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi*³.

Chrystus Pan wciąż nas wzywa: *Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię.* Przy czym dodaje od razu: *Uczcie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokornego serca*⁴. W Eucharystii tkwi nasza siła, pomoc w walce z grzechem, źródło natchnień do życiowych wyborów i pociecha w walce z pokusami i wątpliwościami. Niech więc w naszych parafiach i w naszym życiu chrześcijańskim będzie obecna praktyka adoracji Najświętszego Sakramentu, nie tylko w wyznaczonych godzinach. Proszę duszpasterzy, aby umożliwiali wiernym trwanie przed Jezusem ukrytym w Eucharystii i sami dawali świadectwo swojej przed Nim obecności. Szukajmy chwil ciszy, w której będzie mogła pogłębić się nasza osobista relacja z Jezusem, pamiętając, że trwanie przy Nim jest wyrazem naszej miłości do Niego. Powróćmy z gorliwością do rodzinnego uczestnictwa we Mszy świętej. Trwajmy przy Eucharystii podczas nabożeństw pasyjnych Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali. Znajdźmy czas, aby wziąć udział w rekolekcjach wielkopostnych.

Liturgia Słowa 1. Niedzieli Wielkiego Postu mówi wyraźnie o **drugim, ważnym źródle pomocy** w walce z pokusami. Jest nim **Słowo Boże**. Jezus, kuszony przez złego ducha, z naciskiem zwraca uwagę na fakt, że człowiek żyje nie tylko sprawami materialnymi, ale *każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych*⁵. Myśl tę pięknie rozwija św. Paweł w Liście do Rzymian, nazywając Pismo Święte „słowem wiary”, zaś *sercem przyjęta wiara prowadzi do usprawiedliwienia, a wyznawanie jej do zbawienia*⁶.

³ Ks. Bronisław Markiewicz, Zapiski dotyczące życia wewnętrznego, 8 września 1866, Marki 2002, s. 46.

⁴ Mt 11, 28-29.

⁵ Mt 4,4b.

⁶ Rz 10,8-10.

Okres Wielkiego Postu, który jest czasem intensywniejszej pracy duchowej, zachęca, by częściej sięgać do Pisma Świętego. Świadomość bezcennego skarbu, jakim jest dla nas Słowo Boże, niech pomaga nam w prywatnej lekturze natchnionych tekstów, w tworzeniu parafialnych grup biblijnych, a także w chętnym podejmowaniu posługi lektora czy psalmisty podczas Mszy Świętej. Warto również włączyć się w Apostolat Biblijny, którego propozycje mogą ubogacić katechezę szkolną i parafialną.

Nie sposób w Wielkim Poście nie wspomnieć o **trzecim źródle**, które może wydatnie pomóc w osiągnięciu wewnętrznego pokoju, a mianowicie o **sakramencie pokuty**. Ileż to razy bywamy rozbici po popełnionym grzechu, po zaniedbaniu dobra, po rodzinnych i społecznych kłótniach! Przywołujemy wówczas owo doświadczenie pokoju i harmonii, kiedy to po dobrej spowiedzi z wiarą przyjmujemy rozgrzeszenie. W sakramencie pokuty Pan Bóg wyzwala nas z niewoli grzechu, umacnia miłość i posyła, aby nieść nadzieję i pokój.

Proszę Was, drodzy Diecezjanie, abyście nie zaniedbywali sakramentalnej spowiedzi świętej! Przygotowujcie się do niej należycie i praktykujcie regularny, szczerzy rachunek sumienia. Sięgajcie do książeczek i modlitewników, które w tym pomogą. Drodzy Rodzice, zachęcajcie Wasze dzieci do wielkopostnej spowiedzi i uczcie ich własnym przykładem korzystania z sakramentu miłosierdzia Bożego. Duszpasterzy proszę, aby stwarzali wiernym jak najczęściej możliwość skorzystania z sakramentu pokuty oraz stale o tym informowali.

2. Posłani w pokoju Chrystusa

Wewnętrzna radość ze spotkania z Jezusem Eucharystycznym, kontemplacja Jego Krzyża, przebaczenie i miłosierdzie, których doświadczamy w sakramencie pokuty, rodzą pragnienie dzielenia się z innymi miłością i pokojem. Stało się to szczególnie ważne w obecnym czasie. Izolacja społeczna, obawa o zdrowie i życie, przerażające widmo okrucieństwa wojny, troska o niepewne jutro, konflikty światopoglądowe i polityczne oraz zanik poczucia grzechu to tylko niektóre przyczyny naszych niepokojów. Tak wiele w nas niepewności, podziałów i lęku. Pokój zaś rodzi się przede wszystkim w ludzkim sercu. *Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam* – mówi Jezus, zachęcając, byśmy my także nieśli go innym.

Zanieśmy go w pierwszej kolejności do naszych rodzin i sąsiedztwa. Powróćmy do wspólnej modlitwy, rodzinnych spotkań przy stole, jednoczących wyjazdów. Korzystajmy z pielgrzymich szlaków, które ubogacą nas duchowo i pozwolą na kontemplację piękna świata oraz bogactwa architektury.

Proszę Was, drodzy Diecezjanie, wykorzystajmy czas Wielkiego Postu do pojednania w rodzinach. Odrzucajmy egoizm, przełamujmy uprzedzenia i długotrwałe konflikty, aby doświadczać dobrodziejstw Bożych łask i Chrystusowego pokoju. Drodzy Rodzice, poświęcajcie Waszym dzieciom więcej czasu. Potrzebują tego bardziej niż kiedykolwiek! Nie pozwalajcie im zamykać się w niekontrolowanym, wirtualnym świecie. Zachęcajcie ich do twórczego rozwijania zdolności, do pracy w grupach, do udziału w spotkaniach formacyjnych i rekolekcjach. Pamiętajcie, że nie ma piękniejszej i skuteczniejszej katechezy od Waszej wspólnej modlitwy z dziećmi, wspólnej lektury Pisma Świętego i wspólnego uczestnictwa w sakramentalnym życiu Kościoła.

Nieśmy pokój i nadzieję do chorych, cierpiących i ubogich, do ludzi przeżywających rozłąkę z bliskimi, do tych, którzy utracili swoich bliskich. Czyny miłosierdzia, do których Kościół wzywa w Wielki Poście, zmieniają ludzi, a tym samym oblicze tej ziemi.

Drodzy Diecezjanie! Nie ustawajmy w modlitwie o pokój na Ukrainie. Życzliwym słowem i chrześcijańskim czynem miłości wspierajmy uchodźców wojennych przybywających na teren naszej archidiecezji i całej Ojczyzny. Wyrażam wdzięczność administracji publicznej, służbom mundurowym, medycznym, instytucjom pozarządowym, seminarzystom, księżom, zakonnikom, siostrom zakonnym, rzeszom wolontariuszy i wszystkim Wam za Wasze ofiarne, a niekiedy heroiczne zaangażowanie na rzecz potrzebujących. Ze szczególnym uznaniem i podziwem patrzymy na poczynania Caritas Archidiecezji Przemyskiej, która włączyła się w koordynowanie pomocy humanitarnej oraz uruchomiła wielkie rzesze wolontariuszy i swoich pracowników, aby pomagać uchodźcom przybywającym do nas z terenu ogarniętej przez wojnę Ukrainy. Niech dobroć Waszego serca, otwartość na ich przyjęcie, życzliwość okazana w społecznościach parafialnych, zrodzi w uchodźcach nadzieję i pewność, że nie zostali sami w tragicznym doświadczeniu wojny.

Drodzy Diecezjanie, dzielcie się pokojem i nadzieją z Waszymi duszpasterzami, z siostrami i braćmi zakonnymi, z misjonarzami. Z serca dziękuję Wam, drodzy Kapłani, drodzy Siostry i Bracia, że pomimo wielu trudności, staracie się wiernie realizować powierzone Wam przez Chrystusa misje i posłannictwa. W obecnych czasach nie brakuje krzywdzących sądów wygłaszanych pod adresem osób poświęconych Bogu. Starajmy się więc tym bardziej doceniać ich życie i świadectwo. Dodawajmy im otuchy, pomagajmy w pracy, nie zostawiajmy ich samych. Otaczajmy ich modlitwą i wspierajmy dobrym słowem. Jeżeli zaś wiemy o jakichś trudnościach, nie szczędźmy postu w intencji kapłana, misjonarza czy osoby życia konsekrowanego.

12 marca 2022 r. przypada czterechsetna rocznica święceń kapłańskich św. Andrzeja Boboli, Patrona Polski. To niezwykły kapłan i świadek wiary, głosiciel Słowa Bożego i czciciel Matki Najświętszej, a także gorliwy orędownik jedności Chrystusowego Kościoła. Kontemplując przykład jego życia, podejmijmy modlitwę w intencji powołanych do życia kapłańskiego, misyjnego i zakonnego. Jej zwieńczenie będziemy przeżywali 12 marca we wspomnienie czterechsetnej rocznicy święceń kapłańskich św. Andrzeja.

Niech Chrystus Odkupiciel, Książę Pokoju, przez swoją Mękę, Śmierć i Zmartwychwstanie, przyniesie nam Boży pokój! Nieśmy go wszystkim ludziom i całemu światu.

✠ Adam Szal
Arcybiskup Metropolita Przemyski